

Al Di Meola

De diepte in

Terwijl zijn nieuwe album 'Twentyfour' grotendeels in het teken van zijn akoestische gitaarwerk staat, toert Al Di Meola momenteel met een volledige elektrische band waarmee hij vrijdag 12 juli ook op North Sea Jazz te zien zal zijn. We spraken de fusionlegende over beide projecten. tekst Kevin Pasman foto's Florian Grill

“Oorspronkelijk zou 'Twentyfour' een akoestisch sologitaaralbum worden”, aldus Di Meola. “Zonder overdubs. Met covid zou het heel moeilijk zijn om mijn band vanuit verschillende steden te laten overvliegen en moest ik me misschien wel voorbereiden op soloconcerten. Maar hoe langer ik ermee bezig was, des te meer had ik de aandring om de productie verder uit te breiden. Niet alles, maar de helft heeft wat meer productie, sommige nummers zelfs heel veel, met een orkest erbij.

“Met een instrumentaal dubbelalbum vraag je veel van je luisteraars. Dus ik ben volledig ingegaan tegen wat populair is: kortere stukken. Er staan veel ingewikkeldere stukken op 'Twentyfour', zoals het *Immeasurable*-drieluik. Maar dat is prima: dit is een compositiealbum. En het grootste deel van de tijd dat ik het album schreef werd niet onderbroken door vliegvelden, inpakken en de wereld over reizen. Daardoor kon ik meer de diepte in.

“Alles begon akoestisch. Iets als *Immeasurable Part 1* had nooit kunnen beginnen op een elektrische gitaar. Voor het hele album dacht ik akoestisch. Het toevoegen van de elektrische gitaar was meer als solo-instrument of lyrisch melodie-instrument, of om de nummers naar een ander niveau te tillen. Achteraf zou ik willen dat er meer elektrische gitaar op stond, omdat ik live momenteel zoveel elektrisch speel. Maar zo gaat dat nu eenmaal. Misschien doen we wel een livealbum. En ik denk er ook aan om hierna een elektrisch album op te nemen.”

Hybride

“De speelstijl waarmee ik de muziek geschreven heb is een hybride rechterhandtechniek. Ik ben gewend om met plectrum te spelen, maar ik gebruik mijn middelvinger, ringvinger en pink om op de hogere snaren te spelen. Het hangt natuurlijk af van wat ik geschreven heb, maar ik heb veel tweestemmige harmonieën geschreven waarbij ik twee noten tegelijk moet spelen. Soms zelfs driestemmig.

“Mijn vingers gebruik ik niet voor een speeltechniek om hoge tempo's mee te bereiken, zoals sommige flamencogitaristen. Dat is simpelweg mijn stijl niet. Maar op deze nieuwe muziek is die hybride rechterhandtechniek heel prominent.

“Toen ik begon, waren we in eerste instantie niet bekend vanwege de hoge snelheden waarop we speelden. We waren midden jaren zeventig populair omdat dat een groot ding was – John McLaughlin, Paco De Lucía, mijn werk met Return To Forever en solo. Onze vaardigheden waren heel belangrijk, maar minstens net zo belangrijk waren de composities.

“Wat de aandacht van het publiek vasthoudt tijdens een show van twee uur is de composities. Niet snel spelen. Dat kan iets spannends binnen een compositie zijn, maar als de compositie zwak is, is er niets aan.”

Respons

“Afgelopen dertig jaar heb ik meer akoestisch dan elektrisch gespeeld. Met 'Twentyfour' ben ik voorzichtig weer de elektrische wereld ingegaan, met kleine overdubs. Maar momenteel ben ik ook op tour met een volledig elektrische band. Allemaal oude nummers op mijn oude Les Paul die ik helemaal in het begin op mijn platen gebruikte. Dat is totaal het tegenovergestelde van 'Twentyfour'.

“Veel dingen die ik doe slaan nergens op, maar dat houdt mensen wel in spanning. Met de elektrische band

speel ik wel een paar nieuwe stukken, zoals *Ava's Dance In The Moonlight*. We laten ook het volledige orkest over de PA horen. Dat is een echt orkest dat we in Italië opgenomen hebben.

“Mijn fans kennen mijn oude muziek heel goed. En ze hebben het al veertig jaar niet gehoord. Meestal ga ik op tour met een nieuw album en wil ik vanzelfsprekend nieuwe muziek spelen. Het publiek is dan heel respectvol, maar bij die oude nummers was de respons ongelooflijk. Ze kennen iedere maat en iedere fill. Dus ik vertelde de band: ik wil wat op de oude platen gespeeld is exact naspelen. Zelfs geen nieuwe versies ervan spelen. Normaal gesproken is dat mijn intentie: om het wat moderner te maken. Dit keer wilde ik exact spelen wat mijn publiek zich herinnert.”

Signaturegeluid

“De primaire akoestische gitaar op 'Twentyfour' is een Felipe Conde Al Di Meola-model. Ik heb er een paar, maar mijn favoriet is een wat ouder model. Er zit een RMC Poly Drive II element in de brug dat ik aansluit op mijn AER versterker, die ik ook op het podium gebruik. Daarnaast gebruik ik twee gekruiste close mics van Schoeps en voor de versterker staat ook een microfoon. Het geluid is te gek en ik kan het in mijn eigen studio doen. “Als je op 'Twentyfour' een elektrische gitaar hoort, is het meestal mijn Les Paul Custom uit 1971.

Volgens mij heb ik op één of twee nummers met een PRS ingespeeld. Die Les Paul had ik al sinds 1978 niet meer gebruikt. Op de een of andere manier dacht ik dat al die prachtige gitaren van PRS de juiste keuze waren, maar toen ik ze recentelijk A/B'de, kon ik niet geloven hoe groot die Les Paul klonk.

“Die Les Paul is het signaturegeluid van mijn vroege jaren. En mijn huidige tour wordt gepromoot als een tour waarin mijn vroege jaren centraal staan. Ik ben helemaal teruggegaan naar toen

» ik die zwarte Les Paul gebruikte. Dat ik die ook daadwerkelijk gebruik, maakt een behoorlijk verschil.”

Superieur

Voor de versterking moest Di Meola uitwijken naar iets moderners. “Sinds iemand de 50-watt Marshall die op de albums goed klonk, heeft geprobeerd te repareren klinkt hij om de een of andere reden niet meer hetzelfde”, betreurt de gitarist. “Gelukkig heeft die Les Paul nog wel de oude DiMarzio Super Distortion pickups. En die klinken fantastisch. Zo goed maken ze ze niet meer.

“Toen stuitte ik op een te gekke versterker: een Two-Rock. Vergeleken met mijn vorige twee elektrische tours is mijn sound nu superieur. Die Two-Rock is in your face, punchy en hij heeft een

heel goede sustain. Voor de elektrische overdubs op ‘Twentyfour’ heb ik een Mad Professor gebruikt. Ook een geweldige versterker.

“Die Two-Rock heb ik tijdens de repetities voor deze tour ontdekt. Toen ik

belde terug en stuurde hem *overnight* van Los Angeles naar Miami. Momenteel zijn ze een nieuwe voor me aan het bouwen, een Bloomfield-model.

“Die Two-Rock is heel luid. Ik ben heel lang bij elektrisch vandaan gebleven

“Snel spelen binnen een zwakke compositie, daar is niets aan”

Two-Rock opbelde, bleek een van hun grote mannen groot fan van me te zijn. Hij stelde voor om me een versterker toe te sturen als ze terugkwamen van de NAMM. Omdat we middenin de repetities zaten, vroeg ik: wat kan ik doen om hem nu te krijgen? Alles stond al ingepakt voor de NAMM, maar hij

vanwege gehoorschade en een hoofdbleesure. Tegenwoordig draai ik de speakers echter van me af. Ik heb geen monitors die op mij gericht staan. Ze staan allemaal van me af gericht, zodat ik het ruimtelijke geluid hoor.

“Als er een laag plafond is en de muren heel dichtbij staan, kan het alsnog heel luid zijn, dus doe ik gehoorbescherming in. Bij een plafond van 15 meter of hoger kan het voorkomen dat ik mijn gehoorbescherming niet eens nodig heb.”

Focus

“Een album opnemen in de studio is tegenwoordig zoveel moeilijker dan dertig, veertig jaar geleden, omdat iedereen constant naar zijn mobiele telefoon zit te staren. De aandachts-spanne en focus is er niet meer. Niet zoals vroeger. Voor mobiele telefoons kon je met iedereen de studio ingaan, zelfs met populaire sidemen als Steve Gadd, Anthony Jackson en Jan Hammer, en waren we volledig gefocust op de muziek. De enige telefoon stond in de controleruimte en we vroegen de receptionist om alle telefoontjes tegen te houden. Neem de boodschap maar aan.

“Dat gebeurt helaas niet meer.

De laatste keer dat ik met een volledige band in de studio opnam was ‘Pursuit Of Radical Rhapsody’ (2011). We namen samen in de ruimte op, maar zodra het nummer afgelopen was, rende iedereen naar de gang om zijn telefoon te checken. Vroeger renden we altijd naar de controleruimte om de playback te horen. Maar tijden zijn veranderd. Ik weet niet of ik ooit nog zoiets doe. We zullen zien.”

Al Di Meola speelt vrijdag 12 juli op het North Sea Jazz Festival. Het album ‘Twentyfour’ verschijnt 19 juli.